

C-627/23. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. október 13.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour de cassation (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. szeptember 29.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek:

Commune de Schaerbeek

Commune de Linkebeek

Ellenérdekű fél:

Holding Communal SA

1. A jogvita tárgya és adatai:

- 1 A Holding communal (korábban Crédit communal de Belgique) részvénytársaság részvényesei azok a tartományok és önkormányzatok, amelyek e holdingon keresztül finanszírozzák magukat. E holding jelentős részesedéssel rendelkezik a Dexia részvénytársaságban és a Dexia Bank részvénytársaságban (jelenleg: Belfius Banque).
- 2 A 2008. évi bankválság kezelése érdekében részt vett a Dexia részvénytársaság tőkéjének 500 millió euróval történő megemelésében. Annak érdekében, hogy eleget tehessen e kötelezettségvállalásnak, a Holding communal részvénytársaság igazgatótanácsa úgy határozott, hogy a részvényesekhez fordul, és többek között pénzbeli hozzájárulás ellenében végrehajtott tőkeemeléseket javasol, amelyeket a részvényesek a 2009. szeptember 30-i közgyűlésen jóváhagytak.
- 3 Valamennyi részvényes beleegyezik a tőkeemelések jegyzésébe.

- 4 2011. december 7-én a Holding communal részvénytársaság rendkívüli közgyűlése a társaság megszüntetéséről és felszámolásáról határozott. Mivel a felszámolást követően nem maradt felosztható vagyon, a részvényesek teljes jegyzésüket elvesztették.
- 5 Schaerbeek és Linkebeek önkormányzata a tőkeemelés általuk való jegyzésének megsemmisítése érdekében lépnek fel, arra hivatkozva, hogy a részvényesek tőkeemelés jegyzésére való felhívását megelőzően nem került sor tájékoztató közzétételére.
- 6 2022. április 12-i ítéletével a cour d'appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság) helybenhagyta a keresetüket elutasító ítéletet. Az elsőfokú bírósághoz hasonlóan a fellebbviteli bíróság is úgy ítélte meg, hogy mivel a vitatott tőkeemelések során kibocsátott értékpapírok nem voltak átruházhatók, a „tájékoztató” közzétételét előíró törvényt nem kellett alkalmazni.
- 7 A felülvizsgálati kérelem tárgyában eljáró Cour de cassation (semmitőszék) az értékpapírnak az irányelvben szereplő, a belga jog által átültetett fogalmát vizsgálja.

2. A szóban forgó rendelkezések:

A. Az uniós jog

Az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzeendő tájékoztatóról és a 2001/34/EK irányelv módosításáról szóló, 2003. november 4-i 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

- 8 A „Cél és hatály” című 1. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv célja, hogy összehangolja a valamely tagállamban található vagy működő szabályozott piacon értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy bevezetésekor közzeendő tájékoztató készítésére, jóváhagyására és terjesztésére vonatkozó előírásokat.”
- 9 A „Fogalommeghatározások” című 2. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:

 - a) »értékpapírok«: a 93/22/EGK irányelv 1. cikkének (4) bekezdésében meghatározott átruházható értékpapír, kivéve a 93/22/EGK irányelv 1. cikkének (5) bekezdésében meghatározott pénzügyi eszközöket, amelyek futamideje 12 hónapnál rövidebb. Ezen eszközökre vonatkozhatnak nemzeti jogszabályok; [...]

A pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

10 A „Fogalommeghatározások” című 4. cikk a következőképpen rendelkezik:

(1) Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[...]

18) »átruházható értékpapírok«: az értékpapírok tőkepiacon forgalomképes fajtái, olyan fizetőeszközök kivételével, mint például:

a) társaságok részvényei és más – társaságok, társas vállalkozások vagy más szervezetek részvényeivel egyenértékű – értékpapírok, valamint részvények tekintetében kiadott letéti igazolások;

[...]”

11 A 69. cikk a következőképpen rendelkezik:

„A 93/22/EGK irányelv hatályon kívül helyezése

A 93/22/EGK irányelv 2007. november 1-jei hatállyal hatályát veszti. A 93/22/EGK irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. A 93/22/EGK irányelvben meghatározott fogalmakra vagy az irányelv cikkeire történő hivatkozásokat ezen irányelvben meghatározott megfelelő fogalomra, illetve cikkekre történő hivatkozásként kell értelmezni”.

B. A belga jog

12 A 2003/71 irányelvet a befektetési eszközökre vonatkozó nyilvános ajánlattételről és a befektetési eszközök szabályozott piacokra történő bevezetéséről szóló, 2006. június 16-i törvény ültette át a belga jogba.

3. A felek álláspontjai:

A. Schaerbeek és Linkebeek település

13 A 2006. június 16-i, ún. „tájékoztatókról szóló törvény” előírja, hogy a befektetési eszközökre vonatkozó, belga területen történő nyilvános ajánlattételhez és a befektetési eszközök belga szabályozott piacra történő bevezetéséhez adott esetben a kibocsátónak, az ajánlattevőnek vagy a szabályozott piacra történő bevezetést kérő személynek előzetesen tájékoztatót kell közzétennie.

- 14 A tájékoztató előzetes közzétételének hiányában a vitatott tőkeemelések jegyzései abszolút semmisnek minősülnek.
- 15 Az elsőfokú bíróság tévesen határozott úgy, hogy a „tájékoztatókról szóló törvény” nem alkalmazható a jelen ügyben, tekintettel arra, hogy a tőkeemelések nem vezettek a „tájékoztatókról szóló törvény” értelmében vett „értékpapírok” kibocsátásához, mivel a kibocsátott részvények nem voltak forgalomképesek a tőkepiacon, hiszen azokat csak önkormányzati és tartományi szervek szerezhették meg, és az elidegenítésükhöz az igazgatótanács jóváhagyására volt szükség.
- 16 A törvény szövegéből ugyanis az következik, hogy azok az értékpapírok, amelyeknek személyek részére történő felajánlása esetén előzetesen tájékoztatót kell közzétenni, korlátozás nélkül kiterjednek a „társasági részvényekre”. A törvény nem határozza meg azokat a személyeket, akikkel az ajánlatot közölni kell. Azt sem szögezi le, hogy e személyek nem rendelkezhetnek közös jellemzőkkel, sem pedig azt, hogy nem tartozhatnak közéjük azok, akik már részvényesek. Ezek a jogszabályi rendelkezések egyáltalán nem követelik meg az alkalmazásukhoz, hogy e társasági részesedések átruházása feltétel nélkül történjen.
- 17 Következésképpen az sem befolyásolja a 2006. június 16-i törvény alkalmazását, hogy ezen átruházást korlátozza-e vagy sem pl. az igazgatótanács jóváhagyásának szükségessége, illetve az, hogy az érintett „személyek” egy meghatározott kategóriába tartoznak-e vagy sem, mint például az önkormányzati vagy megyei szervek.
- 18 E jellemzők fennállása nem teszi lehetővé a társaság részvényeivel való tőkepiaci kereskedés lehetőségének kizárását, és ennél fogva e részvényeknek kizárólag ezen az alapon a 2006. június 16-i törvény hatálya alól történő kizárását sem.
- 19 Egyébiránt az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy „ha a jogalkotó szándéka az lett volna, hogy valamennyi részvényt – beleértve a nem forgalomképes részvényeket is – a befektetési eszközök közé soroljon, akkor a 2006. június 16-i törvénynek [a 2004/39 irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 18. pontja alapján megállapított] 5. cikkében nem írta volna elő, hogy csak a forgalomképes részvények minősülnek átruházható értékpapíroknak, és így a [2006. június 16-i] törvény értelmében vett befektetési eszközöknek”.
- 20 Márpedig a társaságok részvényei, függetlenül az átruházásuk során betartandó feltételektől és esetleges szabályoktól, még akkor is forgalomképesek maradnak a tőkepiacokon, ha ennek az ügyletnek települési és tartományi szervekkel kötött ügylethez kell vezetnie, és az igazgatótanács jóváhagyása szükséges.

B. A Holding communal részvénytársaság

- 21 A Holding communal részvénytársaság vitatja a 2006. június 16-i törvény alkalmazását, és egyetért az elsőfokú bíróság értékelésével.

4. A Cour de cassation (semmitőszék) értékelése

- 22 A 2006. június 16-i törvény értelmében átruházható értékpapírnak minősül a tőkepiacon forgalomképes befektetési eszközök – különösen a társasági részvények – valamennyi kategóriája.
- 23 A cour d'appel (fellebbviteli bíróság) megtámadott ítélete megállapítja, hogy „az elsőfokú bíróság úgy határozott, hogy a [2006. június 16-i] törvény nem alkalmazható a jelen jogvitában, mivel a vitatott tőkeemelések nem vezettek a törvény értelmében vett »értékpapírok« kibocsátásához, tekintve, hogy a kibocsátott részvények nem voltak forgalomképesek a tőkepiacon”, és megerősíti, hogy e részvények „nem minősülnek a [2006. június 16-i] törvény értelmében vett átruházható értékpapíroknak”, mivel az ilyen részvényeket „csak önkormányzati és tartományi szervek birtokolhatták, és az elidegenítésükhöz az igazgatótanács jóváhagyása volt szükséges”.
- 24 A fent említett 2003/71/EK irányelvet a 2006. június 16-i törvény ülteti át a belga jogba.
- 25 Mivel a jogalap vizsgálata felveti a 2003/71/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezését, amely maga is a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 18. pontjára hivatkozik, előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést kell az Európai Unió Bírósága elé terjeszteni.

5. Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

- 26 A Cour de cassation (semmitőszék) felfüggeszti az eljárást, amíg az Európai Unió Bíróság nem válaszol az előzetes döntéshozatalra előterjesztett alábbi kérdésre:

„Úgy kell-e értelmezni az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról és a 2001/34/EK irányelv módosításáról szóló 2003. november 4-i 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontját – amely maga is a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 18. pontjára hivatkozik –, hogy a tőkepiacon forgalomképes átruházható értékpapír fogalma magában foglalja a holdingtársaságok olyan részvényeit, amelyeket csak tartományok és önkormányzatok szerezhetnek meg, és amelynek az elidegenítéséhez az igazgatótanács jóváhagyása szükséges?”